

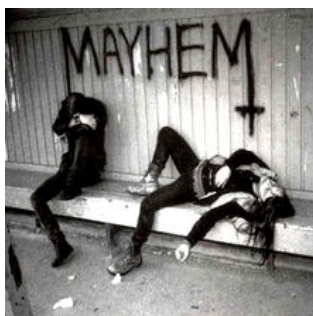
Número 22, novembre 2013

El flamenco

Uns estudis superiors que no volen quedar al marge

Article

Entra

Black Metal ist Krieg

Helena Bogunyà

Performance i experiència musical a Barcelona

La música té la paraula

Entra

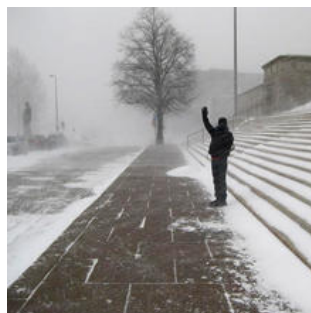
Fins a quin punt la música celta és celta

Rolf Bäcker

1) De gals, gàlates i gal·lecis

Helsinki. Why Helsinki?

Entra

Helsinki. Why Helsinki?

Unai Gutiérrez

Família, marxol

Acte inaugural

Entra

Inaugurem el curs amb un homenatge

Laura Mutgé

El compositor Narcís Bonet imparteix la lliçó inaugural a l'Esmuc

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

Subscriu-te a la nostra revista

Rebràs per correu electrònic les novetats de L'ESMUC digital i podràs afegir comentaris als articles

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Recull de tots els continguts publicats

El flamenco

Uns estudis superiors que no volen quedar al marge

Josep Moliner
Professor del
Departament de Música
Tradicional. Cap del
departament entre 2005 i
2014

[Posa't en contacte](#)

Editorial

Altres publicacions

2

El passat onze de novembre, l'Esmuc va ser convidada al *II Congreso Internacional de Flamenco de Córdoba*, concretament a les *Jornadas educación y flamenco* organitzades conjuntament pel conservatori superior de música Rafael Orozco de Córdoba i la conselleria d'educació i esports de la Junta d'Andalusia. Jo hi vaig assistir en representació de l'Esmuc. A la taula també hi eren representats el conservatori de Córdoba per un dels seus professors de guitarra flamenca, Juan Antonio Expósito; el conservatori superior de música de Múrcia, per Cristobal Vogúmil, també professor de flamenco a l'escola Berklee de València; el Conservatori del Liceu, pel seu professor de guitarra flamenca, Manuel Granados, i el conservatori de Rotterdam per l'il·lustre intèrpret de guitarra flamenca Paco Peña.

Rotterdam va ser, ara fa vint anys, la primera ciutat que va apostar per fer el superior de guitarra flamenca. En fa catorze, a Córdoba van començar a impartir guitarra flamenca i més tard el grau en flamencologia. Tot seguit va venir Barcelona, on l'any 2002 es van iniciar els estudis superiors de guitarra i cante flamenco a l'Esmuc, i al Liceu només els de guitarra. Més tard, l'any 2010, el Taller de Músics va incorporar també guitarra i *cante* a la seva oferta de cursos. Una dada important és doncs que a Andalusia només hi ha un centre on es puguin cursar els estudis superiors de guitarra flamenca, quan a Catalunya n'hi ha tres, dos dels quals també ofereixen estudis de *cante*. A Madrid no en volen saber res, d'aquest art; almenys a l'ensenyament superior.

La tradició del flamenco a Barcelona es remunta a principis del s. XX, és part de la nostra cultura i com a tal s'ha de preservar: així ho va considerar en el seu moment qui va incloure el flamenco a l'Esmuc i així és com pensem els que el gestionem avui en dia. Cal dir que, tot i els prejudicis que encara desperta aquesta disciplina musical a casa nostra, el que es respira en l'àmbit de l'ensenyament, la cultura i l'administració és respecte i admiració. Ben al contrari (i per estrany que sembli) succeeix a Andalusia, el seu bressol. Tal com sovint fem nosaltres amb la nostra pròpia cultura, els andalusos prefereixen mirar i emmirallar-se en les altres tradicions, estils o músiques de les "cultes i serioses". Aquesta és la meva opinió, encara més avivada després del meu pas per Córdoba.

En les ponències es va posar en comú la manera en què les diverses escoles ens plantejem el flamenco als ensenyaments superiors; com el vivim, què n'esperem, quina sortida professional tenen els graduats... Tots vam coincidir a pensar com era possible, que, en vint anys, aquest fos el primer encontre on es tractés sobre l'ensenyament del flamenco al grau superior. El motiu es va fer evident al congrés: cadascú té el seu model, la seva manera de fer.

Quina és la millor? Per cadascú, la seva. Caldrà fer més congressos, convencions i sobretot concilis...

A Rotterdam fa 20 anys que el *maestro* Paco Peña ensenya l'art de la guitarra flamenca a gent de tot el món, sense cap prejudici, amb naturalitat, dotant-lo de tots els elements que el conformen. A Córdoba fan música clàssica i flamenco, guitarra i flamencologia. Diferencien de tal manera la música clàssica i el flamenco, que van demanar treure aquesta especialitat de la d'interpretació, suposadament per tenir més pes. Al meu parer, sortir del marc que empara a tots els intèrprets, sigui quin sigui el gènere, per crear-se un espai exclusiu, és un error enorme. Suposa renunciar a ser un intèrpret a la mateixa alçada que els altres.

La idea que vaig exposar a la meua ponència és que la normalitat i la igualtat en aquest cas han d'imperar. Només cal dotar cada àmbit de les especificitats necessàries perquè tots els intèrprets assoleixin les competències generals, transversals i específiques de la mateixa manera. Aquest és el model que segueix la nostra escola, tal com es pot llegir al suplement Europeu del Títol Superior de Música:

L'Esmuc (...) entén la música com un fenomen multidimensional, aposta per un model formatiu integral, (...) inclou i ofereix totes les especialitats del títol superior, entenent que representen el conjunt de professions i de realitats de la música, i que, a més, estan interconnectades. (...) a l'Esmuc conviuen totes juntes, s'influencien mútuament, a partir d'una aposta per la transversalitat en el coneixement i en el fer de la música.

Aquest model transversal, que tant ens agrada i que tant ens costa d'aplicar, passa pel respecte i pel fet d'entendre que els uns sense els altres no som Esmuc. En aquest aspecte, juguem amb l'avantatge de ser l'única escola que reuneix totes les especialitats musicals que marca el decret sobre l'ensenyament superior; això aporta una enorme riquesa als que creiem fermament en aquest model.

Nosaltres, flamencos, intèrprets de música tradicional, hem de tenir clar el nostre dret a ser dins el marc de l'ensenyament superior, sense prejudicis i amb el convenciment que tots els intèrprets tenim coses per aprendre dels diversos àmbits. En els nostres temps, parlar de música major i menor sona arcaic, retrògrad. Molts també

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

estaven convençuts que el Jazz no es podia ensenyar a les escoles superiors, i avui aquest discurs ja no el manté ningú. Fa vint-i-tres anys que els instruments de la cobla hi van entrar i va passar el mateix. El temps, el respecte i els resultats faran que, d'aquí a uns anys, ensenyar el flamenco a les escoles superiors sigui el més normal del món i no ens plantejem mai més qui hi té dret i qui no.

Comentaris (2)

+ Afegir un comentari

Pep Moliner

Josep Moliner Pedrós 30 novembre 2013 01:10:17

Clar que sí Héctor. Conec bé el tram d'escoles de música de grau elemental i professional, on al contrari d'aquí el flamenco és molt present, de fet a Catalunya no existeix. El curs vinent sembla a ser que el Liceu oferirà el grau professional.

En el meu escrit només miro de reflectir el panorama del flamenco als estudis superiors, i de quina manera ens ho prenem tot plegats.

Una abraçada!

Pep

Héctor Vázquez

Héctor Vázquez 28 novembre 2013 13:42:23

Pep, enhorabuena por el artículo. Lo he leído con atención y disfrute. Sin embargo, hay algunos aspectos que no comparto. En primer lugar, me parece extraño que consideres un dato importante el hecho de que en Andalucía haya una institución donde estudiar el superior de guitarra flamenco y en Catalunya, tres. En el Conservatorio Superior de Música "Rafael Orozco" se gradúan cada año más alumnos en la especialidad de guitarra flamenca que en la ESMUC, el Superior del Liceu y el Taller de Músics. De hecho, en la institución cordobesa hay seis profesores que imparten guitarra flamenca solista; y en el conjunto de las instituciones catalanas, tan solo cuatro. Bien, con esta información se puede llegar a varias conclusiones, yo me quedo con una: ¿Para qué hacer con más lo que se puede conseguir con menos?

En segundo lugar, afirmas que el respeto y la admiración que se respira en el ámbito de la enseñanza, la cultura y la administración catalanas no ocurren en Andalucía. Pero si esta afirmación tuya fuera cierta: ¿Por qué cada provincia andaluza tiene un Conservatorio elemental y profesional de música con la especialidad de guitarra flamenca? ¿Por qué las administraciones andaluzas ofrecen a los estudiantes de guitarra flamenca poder realizar los tres grados: elemental, medio y superior?

En fin, Pep, vuelvo a felicitarte por tu artículo y espero que mis valoraciones te hayan aportado algo de información que te pueda servir.

- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019
- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Els efectes de la crisi en l'ensenyament musical

Oportunitat o amenaça?

Diuem que en xinès "crisi" s'escriu amb dos ideogrames, el de "perill" i el d'"oportunitat". Els més entesos afirmen, però, que tampoc és ben bé així, que el segon caràcter més aviat vol dir "punt crucial". Potser tampoc és del tot veritat que la crisi actual, en el món de l'educació musical, és un moment d'oportunitat, sinó més aviat una cruïlla decisòria cap a diversos destins. Quins poden ser els de més trajectòria, com ens hem de reinventar, com sortejar els obstacles que el moment ens imposa?

A dues veus

Altres publicacions

0

Eduard Resina

Cap del departament de Teoria, Composició i Direcció

Xavier Fina

Cap del Departament de Producció i Gestió de l'Esmuc

Resultaria ociós fer un escrit sobre les amenaces que la crisi representa per a l'educació musical. Qualsevol afectat en podria esmentar diverses quan, de fet, algunes d'aquestes amenaces ja han passat a la categoria de fets consumats. La situació a la base de la piràmide —les escoles de música— ha quedat en molts casos per sota de la precarietat, obligant a un esforç enorme per part d'unes famílies ja molt castigades per altres vies, mentre que al nivell superior ens trobem, de la mà d'un fort increment de matrícules en alguns centres, amb uns nivells salarials del tot indignes de la trajectòria professional i altíssima especialització que defineix bona part del professorat. Uns nivells salarials que finalment comencen a representar una seriosa amenaça per a la sostenibilitat dels aspectes qualitius necessaris per a la competitivitat i inserció en el mercat nacional i internacional, objectiu d'aquest tipus d'estudis.

Si l'amenaça per l'educació musical és forta i va fent camí, no cal dir que, pel que fa al panorama laboral d'aquells estudiants que van acabant els estudis de grau i han d'incorporar-se al mercat professional, la crisi no ha fet sinó empitjorar una situació social i de consum musical que a casa nostra ja era enormement deficitària. Podem dir que plou sobre mullat.

L'augment necessari de preparació, esforç i qualitat en l'alumnat, fet que podria comportar un mercat amb menys oportunitats i, per tant, més competitiu, no és una equació que pugui funcionar en un mercat precari, mancat de recursos públics i privats, sovint endogàmic i amb programadors reincidents. És novament la sortida a l'estranger i l'exercici a nivell internacional allò que pot animar els nostres estudiants a cercar l'excel·lència com a única via per inserir-se amb possibilitats d'èxit en un mercat molt exigent i competitiu.

La crisi, per als centres educatius, hauria de suposar una exigència per reestructurar i optimitzar el seu funcionament en funció dels seus resultats educatius, que caldria mesurar, amb criteris objectius, pels nivells de qualitat, de professionalització i d'inserció laboral assolits pels seus graduats.

Però si bé és cert que la crisi genera major competitivitat entre els professionals de la música presents i futurs, no ho és menys que també en genera entre els centres educatius que han de lluitar per mantenir un nivell de qualitat, de resultats, de demanda i de prestigi que justifiqui i els procuri el màxim de recursos i ingressos necessaris. Empesos per aquesta exigència, la crisi potencia i accelera l'aparició de nous programes i estratègies educatives per guanyar mercat i trobar noves formes de generar ingressos. L'oferta de cursos i màsters que va apareixent a molts centres de l'estat, la cursa per fer-se un lloc en el mercat d'educació a distància, la col·laboració amb altres centres amb ensenyaments i propostes artístiques "musicalitzables" (dansa, teatre, cinema, arquitectura...), la cerca de la visibilitat social i del reconeixement professional, són elements impulsors de noves dinàmiques i formats que poden ajudar a renovar i repensar els ensenyaments musicals i que poden acabar aportant una renovació en la manera d'entendre tant l'ensenyament com la mateixa professió de músic, obrint el seu exercici a una major diversitat de camps, de formats artístics i d'oportunitats professionals que les contemplades tradicionalment. La urgència per trobar noves fórmules per apagar els efectes de la crisi portarà segurament a intents poc o mal dissenyats, excessivament improvisats i infructuosos, quan no contraproduents. Però tot i que no sembla que l'imperatiu econòmic hauria de ser el millor motor ni la més saludable de les motivacions per a repensar i introduir nous esquemes en el món i en el pensament de la formació musical, el cert és que aquí, com en altres camps, sovint és la necessitat la que desperta l'enginy. La renovació sol néixer fruit de les crisis que converteixen els models en caducs, i rarament es produeix en èpoques de comoditat i reafirmació. Tancant el cercle, podríem dir que són precisament les amenaces les que poden empènyer a l'acció i a la recerca de noves oportunitats.

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019

Tot i que això no hauria de portar ningú a celebrar el mal moment que travessem ni, encara menys, a justificar l'impacte terriblement injust i devastador que la crisi està tenint en moltes persones, així com en el panorama musical general, qui sàpiga veure més enllà de la urgència de cobrir necessitats de finançament puntuals i aprofiti per trencar inèrcies, per construir i impulsar noves dinàmiques de forma sòlida, meditada i amb encert, serà qui acabi sortint reforçat quan la crisi comenci a afluir. Pel contrari, qui només hagi treballat amb objectius pecuniaris a curt termini, desballestant els fonaments de qualitat i prestigi per generar un estalvi immediat o a curt termini, quedarà definitivament relegat quan la crisi deixi de ser l'excusa per camuflar la davallada, i haurà perdut definitivament la cursa amb els seus competidors. Qualsevol pot funcionar raonablement bé en època de vaques grasses. És precisament en època de crisi que es posa a prova la capacitat i solidesa de les persones i les institucions.

- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

[Veure tots els números de L'ESMUC digital](#)

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Els efectes de la crisi en l'ensenyament musical

Oportunitat o amenaça?

Diuen que en xinès "crisi" s'escriu amb dos ideogrames, el de "perill" i el d'"oportunitat". Els més entesos afirmen, però, que tampoc és ben bé així, que el segon caràcter més aviat vol dir "punt crucial". Potser tampoc és del tot veritat que la crisi actual, en el món de l'educació musical, és un moment d'oportunitat, sinó més aviat una cruïlla decisòria cap a diversos destins. Quins poden ser els de més trajectòria, com ens hem de reinventar, com sortejar els obstacles que el moment ens imposa?

A dues veus

Altres publicacions

0

Eduard Resina

Cap del departament de Teoria, Composició i Direcció

Xavier Fina

Cap del Departament de Producció i Gestió de l'Esmuc

La crisi és el (segon) gran tema del moment. Tots estem preocupats i tots en patim les conseqüències. Des de la proximitat d'amics o familiars que estan a l'atur i que viuen en una situació propera a la desesperació, a treballadors públics que pateixen una reducció dels seus salaris (sovint sota aquest eufemisme d'eliminació de la paga "extra", que és una reducció del sou anual i que els qui tenim dotze pagues ho experimentem amb més claredat que ningú), a unes retallades que afecten de manera directa serveis públics bàsics com la sanitat i l'educació. Aquesta realitat objectiva amb greus efectes en la qualitat de vida de les persones, també té unes conseqüències de caràcter més intangible: la inseguretat sobre el present i sobre el futur, la por, la manca d'il·lusió... En definitiva, la crisi és fonamentalment un problema molt greu, el problema col·lectiu més greu que tenim. I no es veu cap llum a curt ni a mig termini perquè no només forma part de les crisis econòmiques de caràcter cíclic, sinó que té un important component estructural, sistèmic i global.

Per tant, donar arguments a favor dels elements és una tasca difícil. No voldria semblar un d'aquests nous xarlatans de fira que, en format power-point i inspirats en llibres dels que vénen als aeroports, diuen frases tan cíniques com buides de contingut: que tota crisi és una oportunitat o que, en japonès, *crisi* té un significat positiu. Molt bé –em venen ganes de contestar–, i els aturats ¿com han de pagar els lloguers?.

Ara bé, en l'àmbit de la cultura sí que podem aprofitar la crisi per sortir d'una crisi que ja teníem, però que la bonança econòmica ens permetia dissimular. Per una banda, hi ha una qüestió de legitimitat i per una altra de gestió i eficiència.

La cultura no necessita cap procés de legitimitació especial. La creació, la producció, el consum, la programació musical són activitats que els individus o els col·lectius tenen el dret a desenvolupar sense retre comptes a ningú ni sobre el seu sentit, ni sobre la seva justificació última. No obstant això, quan ens referim a polítiques culturals, a recursos públics destinats a la cultura sí que cal legitimitació, sentit. I durant massa temps hem donat per suposat que el sentit, a les polítiques culturals, li venia "de fàbrica". La cultura és un bé, l'Estat ha de protegir-lo i els discursos sobre la seva legitimitat són, en últim terme, un exercici de retòrica. Però la crisi ens ha posat davant del mirall del que som. I no n'he sortit massa ben parats. Les protestes contra les retallades en sanitat o en educació han tingut al darrera un suport ciutadà força generalitzat. En canvi, quan des del sector cultural (i hi incloc els ensenyaments artístics superiors) ens hem girat per veure com la ciutadania per a qui treballem donava suport a les nostres reivindicacions, hem constatat que estàvem sols. Les reclamacions pel dret a la cultura han esdevingut corporatives. Legítimament corporatives, però només corporatives. I això ens hauria de fer pensar.

Relegitimar la política cultural. Aquest és el primer repte que ens planteja la crisi. Fer veure tothom que allò que nosaltres sabem o creiem (que els serveis culturals són un pilar bàsic de l'estat del benestar) és cert. I ho és perquè resol situacions concretes. Perquè el benestar, la felicitat, la capacitat crítica, la qualitat de vida, l'aprofundiment de la democràcia, hi tenen molt a veure. I no només com a conceptes abstractes, que també, sinó com a factors concrets en els quals coincideix allò que fem des de la creació i la cultura. Entendre que com a músics, com a intel·lectuals, com a creadors, si ens movem en l'espai públic i amb recursos públics hem de tenir clar per a qui treballem: per a la ciutadania. Reforçar i repensar aquestes reflexions des de la vessant més pràctica possible és un dels efectes positius que pot tenir la crisi, sempre i quan la pròpia crisi ens permeti sobreviure.

L'altre gran repte està en el com. En una època de crisi és més necessari que mai gestionar amb la màxima eficiència i donant sentit a allò que fem amb tots els recursos. Això significa prioritzar,

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019

però també significa prendre decisions valentes. També implica que cal retre comptes i que cal posar la màxima imaginació a l'hora d'obtenir recursos extraordinaris. En definitiva, que cal fer allò que des de sempre hauríem d'haver fet però que ara ens ve imposat per una realitat molt tossuda.

- [Número 77, maig 2019](#)
Número 77, maig 2019

[Veure tots els números de L'ESMUC digital](#)

Comentaris (0)

[+ Afegir un comentari](#)

Gent Esmuc

Gent Esmuc és una secció de la revista pensada per mostrar la vitalitat musical de professors, estudiants i altres membres de la comunitat educativa de l'Escola. Sempre que hi apareguin ressenyes de discos, llibres, partitures o altres publicacions, les trobareu disponibles a la Biblioteca de l'Esmuc.

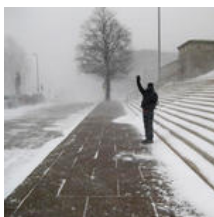
Inaugurem el curs amb un homenatge

El compositor Narcís Bonet imparteix la lliçó inaugural a l'Esmuc

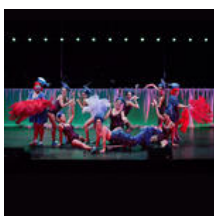
Aire i ànima

Concert a càrrec del Quartet Neuma al Born, dins del cicle "Noves arrels" de l'Esmuc

Helsinki. Why Helsinki?

Família, marxo!

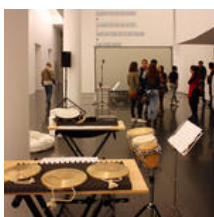
Un espectacle de revista

L'Esmuc col·labora amb el TNC en la inauguració de la temporada

L'Esmuc es mobilitza contra la LOMCE

Estudiants i professors va fer classes a la Plaça Sant Jaume

Veure sons / escoltar colors

Concert de percussió amb audiovisuals al Macba

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Guitarres que surten del Museu

La guitarra dels lleons, Xavier Díaz-Latorre (guitarra) i Pedro Estevan (percussió)

Una altra utilització de la música...

Música, Musicoterapia y discapacidad, de Melissa Mercadal-Brotons i Patricia Martí Augé

LIFE Victoria - Barcelona

Neix un festival de Lied en homenatge a Victoria de los Ángeles

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Inaugurem el curs amb un homenatge

El compositor Narcís Bonet imparteix la lliçó inaugural a l'Esmuc

Laura Mutgé
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

El dimarts 29 d'octubre, a les 12.00h, a l'Escola Superior de Música de Catalunya les classes es van suspendre de manera extraordinària, amb motiu de l'acte inaugural del curs. Aquest any no va ser com tots els altres; els alumnes del centre van voler iniciar l'acte amb un seguit de peces que, subtilment, representen la situació de l'educació avui dia. És per això que van interpretar a l'entrada de la sala Oriol Martorell, on es feia l'acte, la *Marche Funèbre* de F. Chopin, *Mater mea* de Ricardo Dorado i la *Madrugá*, una marxa processional de la banda sonora del Capitán Alatriste, d'Abel Moreno.

Un cop tots els convidats van ser dins la sala, Josep Borràs, director de l'Escola, va encetar la inauguració amb un discurs descriptiu de la situació de l'Esmuc, igual que l'alumnat i el professorat, passant de puntetes per un

tema tan punxegut com és la situació de precarietat educativa que estem vivint. Però l'estudiant i representant de l'ASSAE, Quim Cornudella, no va oblidar aquest tema, i el seu contundent discurs va quedar arrodonit tot desplegant una pancarta d'un grup d'estudiants, on deia "Salvem la música. Esmuc en lluita!". Un discurs contraposat al parlament de Joan Mateo, secretari de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament, que demanava més esforç per aconseguir una Esmuc "encara de més" qualitat i prestigi internacional.

Després dels parlaments es va passar al lliurament de diplomes dels graduats del curs 2012-2013 i les matrícules d'honor de l'assignatura Projecte final a càrrec de Josep Borràs i Narcís Bonet i els estudiants Javier González, Rocío López i Eura Fortuny, els quals van representar la seva indignació amb el centre amb unes enganxines d'Esmuc en lluita.

La lliçó inaugural del procés de creació de l'obra *La pell de Brau*, composta pel mateix [Narcís Bonet](#) l'any 1967, va ser com una passejada per l'època franquista. Segons explicà Bonet –que enguany celebra els seus vuitanta anys i a qui la biblioteca de l'Esmuc ha dedicat una [exposició](#)–, els textos de Salvador Espriu que havia musicat eren prohibits per la censura; sembla ser, però, que a Madrid, on l'obra s'estrenà, no se'n varen adonar. Els versos que exemplifiquen més l'obra, segons Bonet, són:

A vegades és necessari i forçós
que un home mori per un poble,
però mai no ha de morir tot un poble
per un home sol

Finalment vam poder gaudir de l'obra *La pell de brau* dirigida per Xavier Puig i un conjunt instrumental format per estudiants de l'Esmuc (Jaume Castells, flauta; Neus Enrich, oboè; Lluís Casanova, clarinet; Clara Canimas, fagot; Guillem Serra, trompa; Maria Mauri, piano; Olga Benito, arpa; Paula Piñero, percussió; Gerard Ramos, recitant), els quals van fer una magnífica interpretació.

La inauguració es completà aquella mateixa tarda amb una classe magistral de Narcís Bonet adreçada a compositors i intèrprets, i l'endemà dimecres, amb una segona classe magistral dirigida a estudiants i professors de Pedagogia, amb les quals l'Esmuc completava el seu homenatge al compositor.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victoria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Aire i ànima

Concert a càrrec del Quartet Neuma al Born, dins del cicle "Noves arrels" de l'Esmuc

Cristina Comaposada
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

A la Barcelona del 1700, la dansa i la música eren elements importants i vius que bategaven amb força als barris de la ciutat. La varietat de cultura popular i festiva rondava pels carrers dels barcelonins que esperaven amb delit l'ambient cultural, de gresca i xerinxola del qual d'alguna manera sentien formar-ne part. En aquest marc, la música gaudia d'una posició privilegiada dintre de la societat, i fins i tot la compra i venda d'instruments musicals ocupava un sector rellevant del comerç. [El Born Centre Cultural](#) remou el passat per invocar l'herència històrica d'un temps en què la diversitat i l'abundància cultural despuntaven exuberants en una societat pròspera i activa. Així, doncs, ens conviden amb una gran varietat de concerts, entre d'altres activitats, a través d'un programa que s'estructura en dues parts. Per un costat, l'Esmuc ens presenta tres cicles d'activitats: els **Divendres musicals**, **Noves arrels** (els dimecres) i **Punt de música** (tallers infantils

els primers diumenges de cada mes); i de l'altre, una sèrie de concerts i cicles proposats pel mateix Born CC.

El Quartet Neuma van oferir-hi un concert gratuït el 9 d'octubre, acollit dintre de la proposta del cicle de [Noves arrels](#), al voltant de les 19.30 h de la tarda a la Sala Moragues del Born CC. A ritme de jazz i amb un petit programa en mà, el públic esperava mirant a banda i banda, encuriós per la sala on es trobava. Cortines de vellut llampants i il·luminades amb un toc molt íntim envoltaven part del petit aforament, tot plegat, formant un espai molt peculiar. En el centre de l'escenari, restaven els quatre faristolos que més tard van ser omplerts per Estela Córcoles, Alejandra Villalobos, Anna Pujol i Raquel Díaz. Les quatre flautistes que formen el Quartet Neuma ens van presentar un repertori divers que ens va transportar des de l'àmbit més contemporani viatjant temps enrere amb altres estils fins al barroc. Destacaven una sonoritat molt compacta i diversa, tant explotant les diferents possibilitats tímbriques com també jugant amb la versatilitat d'instruments de la família de la flauta, tot en conjunt, amb "Aire i ànima", amb molt de sentiment. Cal dir que Anna Pujol amb una iniciativa molt encertada, fent així l'acte molt més proper i entenedor, acompanyava l'inici de cada peça amb un breu comentari d'autor i estil. D'aquesta manera les peces més descriptives esdevenien un mapa visual, on cada espectador s'entretenia a posar en marxa la imaginació mentre la música fluïa a mans del quartet.

El Quartet Neuma forma part del col·lectiu d'estudiants de L'Esmuc i ens proposa una visió jove i innovadora que aporta un nova sonoritat en l'àmbit cambrístic. Per aquesta raó, el cicle "Noves arrels" té la intenció de donar empenta als joves talents amb aquest esperit fresc i emprenedor, facilitant-los així donar-se a conèixer en el panorama musical.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- **Número 81, gener 2020**
Número 81, gener 2020
- **Número 80, octubre 2019**
Número 80, octubre 2019
- **Número 79, juliol-setembre 2019**
Número 79, juliol-setembre 2019
- **Número 78, juny 2019**
Número 78, juny 2019

Helsinki. Why Helsinki?

Família, marxo!

Unai Gutiérrez
Estudiant de Pedagogia
de l'Instrument de l'Esmuc

Posa't en contacte

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

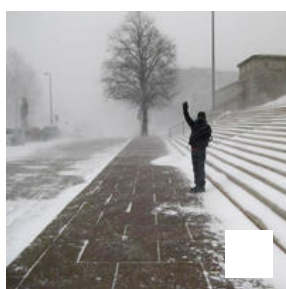
Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

Gent Esmuc

Altres publicacions

2

2012
28 d'agost
16.00p.m.
20°C
65% d'humitat
Cel clar
Sol radiant
Vent 3km/h
Aeroport de Hèlsinki - Vantaa.

Un dia radiant em donava la benvinguda. Carregat amb una maleta a cada mà vaig sortir de l'aeroport de Hèlsinki buscant un taxi que em portés a la ciutat. Aquella versió diàfana del cel finès, de cop i volta –fent una demostració de força i virilitat– va enfosquir-se i, sense previ avís, va descarregar sobre meu un ruixat amanit amb llamps i trons.

Acabat l'enrenou meteorològic i amb la presència de l'arc de Sant Martí, començaven deu mesos plens de noves experiències. Finlàndia m'obria les seves portes!

Els primers mesos van ser durs. La instal·lació al pis, viure sol i lluny de casa, la nova universitat, conèixer els nous companys, l'idioma, ... Gràcies al bon tracte finès, l'adaptació em va ser molt més fàcil i ràpida. Des del principi vaig aprendre que la bellesa de la ciutat de Hèlsinki resideix en l'interior dels seus edificis, en la gent que els habita. Educats, prudents, simpàtics, acollidors, respectuosos, de vegades una mica freds. Tot i així, he de dir-vos que més d'una vegada, quan m'oblidava les claus de casa anant de festa durant les fredes nits, o d'excursió, sempre hi havia algú disposat a oferir-me sostre i algun tipus de beguda que m'escalfés el cos.

La neu va arribar amb retard, cap a mitjans de novembre, i la meua sorpresa va ser que els transports, la gent, la vida quotidiana, etc., tot seguia funcionant amb normalitat, fins i tot semblava que funcionés millor. La blancor de la neu enlluernava i omplia d'un ambient nadalenc els carrers. I, els dies, cada cop eren més curts.

Com que la sauna també estava a l'ordre del dia, tots coincidíem –cap al tard– per fer la cervesa i escalfar les articulacions que durant el dia havien suportat les baixes temperatures exteriors. Allà la fèiem petar i, quan ens reuníem la gent erasmus, semblava una cimera de les Nacions Unides, on riure dels estereotips i sortir a la neu per refrescar-nos eren les nostres principals preocupacions.

Em sentia molt a gust amb la dinàmica de treball de la *Sibelius Akatemia*. Des del principi ens van guiar molt per aconseguir la nostra adaptació al nou curs, sobretot des del departament encarregat dels alumnes Erasmus. Van assignar-nos alumnes a qui podíem preguntar qualsevol cosa respecte el funcionament de l'escola, dels transports, ... Podíem comptar amb ells per a qualsevol cosa. A més, la climatologia fina m'havia ajudat a aconseguir que la meua ment -de caràcter mediterrani- trobés un estat de concentració digne per a l'estudi i la vida acadèmica. Tot i això, vaig tenir la necessitat de tornar a Barcelona durant el Nadal i realment va ser una pausa molt agraïda. La família, els amics, menjar bé, un clima menys fred, fins i tot no parlar anglès durant uns dies...

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019

Als pocs dies d'estar a Barcelona ja tenia ganes de tornar cap a Hèlsinki.

A la tornada després de tot el Nadal em sentia molt còmode i durant aquell últim període vaig aprofitar per viatjar i conèixer el nord d'Europa. Des de la mateixa Acadèmia ens oferien descomptes i/o ofertes, cosa per la qual no van ser viatges excessivament cars. Vam visitar la Lapònia, Tallin a Estònia, Sant Petersburg a Rússia, Estocolm a Suècia i algunes ciutats properes a Hèlsinki. Aquests viatges em van obrir la gana turística. Ara sóc addicta al turisme i quan tinc la mínima oportunitat per marxar i conèixer un altre país no ho dubto. Viatjar, conivir amb persones d'altres procedències, descobrir paratges, noves cultures. Com per exemple l'estada a Rovaniemi, a la Lapònia. Vam passar uns dies allotjats en un refugi al mig dels immensos boscos coberts per la neu, amb un silenci absolut. A més, a les nits podíem gaudir de l'espectacle de l'Aurora Boreal. Increïble! Durant aquells dies vam coincidir amb una parella d'avis finesos que en moto de neu recorrien el nord de Finlàndia i ens van explicar mil històries mentre bevíem vi espanyol i menjàvem carn de ren finesa. Va ser una gran experiència que mai oblidaré.

Durant els deu mesos he après a valorar la importància de la comunicació i a viure sol. He experimentat el silenci i la reflexió (ara sóc conscient de totes les hores que he perdut davant de la tele). He après que he d'aprofitar les oportunitats al cent per cent i llençar-me a fer el que m'agrada sense dubtar. I, sobretot, he après a enyorar i valorar tot el que tinc. Ah, sí! També he hagut de fer l'esforç d'auto recordar-me de recollir la roba quan la portava a la bugaderia i agafar les claus de casa en sortir! Aquesta experiència ha estat una bona injecció de maduresa.

Hèlsinki, per què Hèlsinki? Simplement aneu-hi. Conviviu amb la seva gent. En poc temps us sentireu com a casa. Tot i que de vegades sembli que la meteorologia no pugui acompanyar, la gent és molt emprenedora i activa; sempre trobareu coses a fer. A més us trobareu una universitat nova de trinca i on els centres artístics estan comunicats i interaccionen. Tindreu molts descomptes per ser estudiants i, al contrari que al nostre país, formareu part d'un sector de la societat molt ben valorat, el dels músics, docents, artistes! Yeah!

Només puc afegir que si algun dia de les vostres vides us podeu deixar caure per Finlàndia, no deixeu perdre l'oportunitat.

Kiitos paljon Suomi!

Comentaris (2)

+ Afegir un comentari

RESPECTE ALS PROFES

Unai Gutiérrez Montoya 03 febrer 2014 18:51:59

Bon dia Irene!

En general tenen una plantilla molt extensa de professors i tots parlen anglès.

La comunicació entre professors i estudiants és molt fluïda, tothom va al dia i no es comú que triguin a respondret un correu més de dos dies.

En tot cas, vaig estar molt còmode a la Sibelius Akatemia en relació amb el tracte amb els professors i la atenció.

A més en l'àmbit d'interpretació els professors són molt actius i hi han moltes activitats extres.

Per més informació et deixo el link de la plana web on pots consultari contactar amb ells.

<http://www.siba.fi>

Una abraçada,

Unai

Molt interessant!

Irene Becerra Garcia 29 novembre 2013 14:59:08

Em pica moltíssima curiositat! Què tal els profes?

• Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de
L'ESMUC digital

Un espectacle de revista

L'Esmuc col·labora amb el TNC en la inauguració de la temporada

Anna Sardà
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

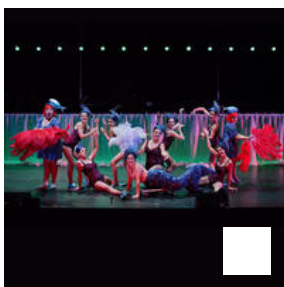
Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Varietats, humor, cuplet, espectacle... Així inaugura el [Teatre Nacional de Catalunya](#) la temporada 2013/2014 i la direcció artística de Xavier Albertí el passat octubre amb *Taxi... Al TNC!*. Un espectacle amb la pretensió de recuperar l'esperit del gènere de la revista i les varietats del Paral·lel dels anys 20 i 30 amb la col·laboració d'uns vuitanta artistes. El TNC obrí les portes remarcant el seu caràcter públic i fent-lo accessible a tothom, de manera que tots els ingressos generats per l'espectacle es van destinar al programa socioeducatiu [Apropa Cultura](#), el qual vetlla per un accés públic a la cultura sense barreres socials ni econòmiques.

Una hora i mitja d'espectacles d'allò més diversos amb la sàtira i l'humor com a fils conductors. Gairebé una vintena de cuplets que van des de *Al Rompeolas*, passant per *Fresquibilis sur mer*, *Soy Miguelito* i *El vestir d'en*

Pasqual –entre d'altres– fins el que dona nom a l'espectacle, a càrrec d'[Egos Teatre](#). I tot això acompanyat de música en directe de la mà de l'Orquestra de les Glòries Catalanes, dirigida per una enèrgica directora polonesa –Wanda Pitrowska– que amagava la identitat de Xavier Albertí. L'orquestra estava formada per intèrprets graduats a l'Esmuc que prèviament havien fet proves de selecció a través de l'Escola. "L'equip humà del teatre estava molt coordinat i ens va tractar molt bé, ens vam sentir com a casa", assegura una de les integrants de l'orquestra. Una experiència nova, una dinàmica d'assaig i d'interpretació diferent, una nova perspectiva des del fossat d'un teatre... I tot plegat sempre subjecte als artistes, al director i a tot allò que passava a escena. Un repte tant pels músics com pels actors –molts dels quals no estaven acostumats a cantar– que finalment van superar amb èxit tots plegats. "Pel que fa al Xavier Albertí, tots compartim l'opinió que és un gran professional en totes les seves facetes (director artístic, director musical...) i una gran persona que ens va fer sentir part de l'espectacle". En totes les actuacions, l'orquestra no només estava al fossat posant la banda sonora, sinó que tots i cadascun dels músics van ser els protagonistes d'aquella música.

El Paral·lel de l'oci, de l'entreteniment, del teatre popular de gènere "menor" que mai havia pogut accedir als grans escenaris arribà així al TNC, amb gran empena i entusiasme sota la batuta de Xavier Albertí.

Els membres de l'Orquestra de les Glòries Catalanes són intèrprets graduats a l'Esmuc

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

L'Esmuc es mobilitza contra la LOMCE

Estudiants i professors va fer classes a la Plaça Sant Jaume

Laura Mutgé
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

[Posa't en contacte](#)

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- [A dues veus](#)
- [La música té la paraula](#)
- [L'entrevista](#)
- [Article](#)

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

El dijous 24 d'octubre, molts estudiants i professors de l'Escola Superior de Música de Catalunya van decidir participar de manera creativa, seriosa i reivindicativa a la vaga i manifestació per exigir la retirada de la LOMCE aprovada pel parlament espanyol i en defensa de la immersió lingüística i de la llengua catalana.

El dia va començar ben d'hora al matí a la plaça Sant Jaume, on es varen impartir classes d'estètica, de percepció auditiva, conjunt de clarinets i de cor, entre d'altres. Els estudiants, asseguts al terra, escoltaven la lliçó que impartien diferents professors mentre prenién apunts, tal com si fossin asseguts a les seves cadires de l'Escola en un dia de classe normal i corrent.

Més tard, durant el recorregut de la manifestació, estudiants i professors, que sumaven una cinquantena, varen desplegar pancartes d'Esmuc en lluita i es varen fer sentir mitjançant algunes tonades reivindicatives.

Aquell dia es va tornar a demostrar que l'Esmuc està despertant, que no està d'acord amb les noves polítiques d'ensenyament i que vol que se l'escolti. El nombre de persones que va anar a donar suport i a participar a les activitats de protesta que organitzaren membres de l'Escola fou molt gran; un fet degut, en part, a la unificació de forces d'estudiants i professors.

Comentaris (0)

[+ Afegir un comentari](#)

- [Una altra utilització de la música...](#)

- [LIFE Victòria - Barcelona](#)

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Veure sons / escoltar colors

Concert de percussió amb audiovisuals al Macba

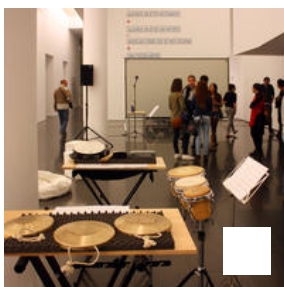

Irene Collado
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

La col·laboració Esmuc - Macba, dins del cicle "[Macba es viu](#)", va oferir una altra vegada el 12 d'octubre, a l'atri del museu, un concert centrat aquest cop en la percussió contemporània i el seu ampli ventall de possibilitats tímbriques, en combinació amb el *piccolo* i els mitjans audiovisuals.

La direcció artística anava a càrrec del percussionista valencià [Miquel Bernat](#), membre fundador de l'Ensemble Ictus de Brussel·les i actual professor de percussió del Departament de Música Clàssica i Contemporània de l'Esmuc, de l'Escola Superior de música de Porto i la Universitat d'Aveiro. La responsabilitat interpretativa va recaure quasi completament en el percussionista, compositor i alumne de l'escola [Ruben Martínez Orio](#), però també en Aina Casal al *piccolo* i l'audiovisual de l'artista [Lur Olaizola](#), que no va poder assistir al concert per motius de treball.

El programa va constar de cinc obres: *Mani. Mono per Spring Drum* (2007) de Pierluigi Billone, *Petites catàstrofes* (2010) de Ramon Humet, *Lend/Lease for Piccolo and Wood Blocks* (2008) de David Lang, *Amazonia Dreaming* per caixa i veu (1987) d'Anne Lockwood i *Júpiter* del mateix Rubén Martínez Orio. Totes obres del nou mil·lenni, o gairebé tocant-hi, com ho és *Amazonia Dreaming*, ens presenten sons, colors i personalitats molt diferents entre sí però units per una idea bàsica: l'experimentació. I en particular l'experimentació tímbrica, buscant sonoritats sorprenents com la de l'[Spring Drum](#), contemporanis com un plat fregat per arc o *superballs* (baquetes de diverses mides amb una esfera de cautxú en un extrem) o i encara menys convencionals, com el recorregut de tres bales per la membrana d'una caixa.

Les quatre primeres obres van ser la paleta de colors que donava sentit a la peça definitiva, *Júpiter*. S'hi podien endevinar pinzellades de l'entramat de sons "traduïts" de les mesures d'energia que va fer del planeta la NASA el 2006, i que l'interpret combinava amb l'experimentació tímbrica d'un plat i un fons de projecció audiovisual. Els muntatges visuals, no referencials, van acompanyar altres dues peces dotant-les de una nova dimensió: *Lend/Lease*, amb una incessant successió de primers plans de mirades en blanc i negre i la brillant interpretació visual de *Mani. Mono per Spring Drum*.

Certament el lloc idoni per aquest tipus de propostes artístiques interdisciplinàries és el cicle "Macba es viu" que, amb la col·laboració de Moritz, segueix cada dissabte oferint nous projectes on es pot assistir tant amb qualsevol modalitat d'abonament com amb l'entrada del museu, i així tenir una experiència més completa dels fluxos artístics de major actualitat.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Guitarres que surten del Museu

La guitarra dels lleons, Xavier Díaz-Latorre (guitarra) i Pedro Estevan (percussió)

Roser Serrano
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

[Posa't en contacte](#)

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Heu imaginat mai com sonaven les guitarres del segle XVI en endavant? [Xavier Díaz-Latorre](#), especialista en instruments històrics de corda polsada, ha tingut l'oportunitat de poder fer reviure el so de quatre guitarres de diferents períodes històrics, acompanyat, en algunes interpretacions, del percussionista Pedro Estevan.

Els instruments que s'han utilitzat –guitarra barroca italiana (1700), guitarra barroca "guitarra dels lleons" (1700), guitarra de Josef Pagés (1806) i guitarra d'Antonio de Torres (1859)– són extrets de la [col·lecció de les noranta](#) que es troben al Museu de la Música de Barcelona. Les guitarres han estat restaurades pel professional Jaume Bossier, buscant la màxima fidelitat amb el so i els materials originals, per tal que ens continuïn mostrant aquesta evolució de l'instrument fins arribar a la guitarra *clàssica* actual.

El resultat d'aquest projecte ha estat el disc *La guitarra dels lleons*, ple de riqueses harmòniques i resonàncies diferents, que caracteritzen cada un dels instruments i que conviden a l'oient a un viatge imaginari cap a èpoques passades, amb música de compositors d'arreu de la península. El recorregut comença amb dues de les obres de la coneguda *Suite española* d'Isaac Albéniz: "Asturias i Cádiz, que evocuen aquests dos indrets. Seguidament ens trobem amb quatre peces que formen la *Instrucció de músicas sobre la guitarra española*, de Gaspar Sanz, un recull de danses que mostren tècniques espectaculars de la guitarra del segle disset. El viatge continua amb dues de les variacions de Ferran Sor, la primera sobre un tema de *La flauta màgica*, de Mozart, i la segona sobre la melodia de *Marlborough*. Canviant a aires afroamericans, ens trobem amb dues peces del *Còdex Saldivar* (*Zarambeque* i *Cumbées*) de Santiago de Murcia, amb una gran riquesa creativa i rítmica, i que van ser danses populars al Mèxic del segle XVIII. Finalment, el viatge conclou amb la *Mariona* del *Poema harmònic* de Francesc Guerau, un dels compositors i guitarristes més important del segle XVII.

Un conjunt d'onze peces de diferents caràcters i que retraten diferents paisatges dins un mateix disc, amb moments plens d'energia intercalats amb d'altres de total tranquil·litat, i que segurament no deixen indiferent aquell qui l'escolta.

El disc va ser presentat el passat 27 d'octubre a la Sala de Teclats del Museu de la Música de Barcelona (on s'havien dut a terme els enregistraments), dins el VII Cicle de la música del Museu. Díaz-Latorre va aprofitar l'ocasió per tocar en directe dues de les guitarres de les que va fer servir: la guitarra italiana i la guitarra dels lleons, que rep aquest nom pels dibuixos de conills, ocells i lleons que es troben gravats a la tapa superior de l'instrument.

La guitarra dels lleons

Xavier Díaz-Latorre (guitarra), Pedro Estevan (percussió)

Museu de la música, 2013

Comentaris (0)

[+ Afegir un comentari](#)

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Una altra utilització de la música...

Música, Musicoterapia y discapacidad, de
Melissa Mercadal-Brotons i Patricia Martí Augé

Maria Sabaté
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

[Posa't en contacte](#)

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

"Si la música tiene esta capacidad para provocarnos reacciones de manera inconsciente, cuando la aplicamos a proyectos concretos, con una intencionalidad determinada, el alcance de su efecto se multiplica de forma ostensible"

Assumpció Malagarriga i Rovira (introducció)

La musicoterapia és una disciplina poc coneguda i poc reconeguda dins l'estat espanyol. Tothom n'ha sentit a parlar, però poca gent sap ben bé què és exactament o quins camps treballa. A través d'aquest llibre, Melissa Mercadal-Brotons i Patricia Martí Augé, juntament amb una trentena de col·laboradors, exposen com la musicoterapia es pot aplicar a diferents discapacitats.

Les autores pretenen volen contribuir a la creació d'un cos teòric científic de la disciplina i sensibilitzar professionals i altres interessats sobre les aplicacions i els beneficis de la musicoterapia en la discapacitat.

El llibre comença amb dos capítols introductoris on es situa al lector sobre aquells aspectes relacionats amb tot el contingut del llibre: la música, la pedagogia musical i les seves aplicacions a persones amb discapacitat. Després d'aquests capítols, s'estructura en tres parts.

La primera tracta sobre la musicoterapia aplicada als diferents trastorns com la discapacitat intel·lectual, visual i física, i la pluridiscapacitat.

La segona, titulada musicoterapia i autisme, fa referència al Trastorn de l'Espectre Autista (TEA). Les autores han volgut dedicar tot un capítol al TEA perquè, per una banda, és un camp on s'ha treballat molt, i per altra banda les persones afectades pel TEA mostren una sensibilitat especial a la música.

I la tercera i última part inclou capítols que fan referència a intervencions de musicoterapia en àmbits i entorns que no es centren en l'educació especial: escoles de música, centres comunitaris per joves i adolescents, escoles d'educació infantil,... des de la primera infància fins a l'adolescència. Amb aquest últim apartat, les autores volen que el lector vegi no només l'aspecte terapèutic de la musicoterapia sinó també l'aspecte preventiu i potenciador del creixement i desenvolupament de nens i adolescents.

Melissa Mercadal, llicenciada en psicologia per la Universitat de Barcelona, té els estudis superiors de Música al Conservatori Superior de Música de Barcelona, ha fet un màster en Musicoterapia per la Florida State University (EEUU), un doctorat en Pedagogia musical per la University of Oregon (EEUU), i actualment és la directora del màster interuniversitari de musicoteràpia de la universitat Pompeu Fabra - Universitat Ramon Llull i musicoterapeuta de l'Associació de Familiars d'Alzheimer del Baix Llobregat i del Centre Clínic de Musicoterapia i coordinadora de Màsters i d'Investigació de l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc).

Patricia Martí Augé també és llicenciada en psicologia i té el màster en Musicoterapia per la Universitat de Barcelona, ha estudiat guitarra al conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona. A més ha fet un postgrau de teràpies naturals per la EUI Santa Madrona - Universitat de Barcelona. Actualment és professora del màster interuniversitari de musicoteràpia de la Universitat Pompeu Fabra - Universitat Ramon Llull i exerceix de musicoterapeuta i psico-oncòloga a la Fundació Oncològica del Centre Clínic de Musicoterapia de Barcelona.

Les dues autores, amb un llarg currículum i experiència en el camp de la musicoteràpia, ens demostren amb aquest llibre les grans utilitats d'aquesta disciplina.

Comentaris (0)

[+ Afegir un comentari](#)

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- [Una altra utilització de la música...](#)

- [LIFE Victòria - Barcelona](#)

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

LIFE Victoria - Barcelona

Neix un festival de Lied en homenatge a
Victoria de los Ángeles

Redacció ED

Posa't en contacte

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

El [LIFE Victoria Barcelona](#), impulsat per la Fundació Victoria de los Ángeles, tindrà lloc del 9 al 14 de desembre del 2013 en diversos espais de la ciutat, com la Pedrera, la Capella de Santa Àgata o l'Escola Superior de Música de Catalunya. La programació del Festival constarà dels **LIFE Concerts**, amb artistes de rellevància internacional com Ofèlia Sala, Helmut Deutsch, Ruth Ziesak, Ángeles Blancas o Francisco Poyato (professor de l'Esmuc), la **LIFE Akademie**, amb activitats formatives paral·leles, com classes magistrals i conferències-debats, i el **LIFE New Generation Program**, dedicat a joves intèrprets i en el qual es bequen 3 duos als quals s'ofereix l'oportunitat de compartir escenari amb alguns dels solistes consolidats.

Entre les activitats que tindran lloc a l'Esmuc figuren les masterclasses de Ulrich Eisenlohr, professor de la Musikhochschule Mannheim-Heidelberg i intèrpret amb una llarga carrera de recitals i concerts amb els millors artistes. Els alumnes actius seran seleccionats entre els duos prèviament inscrits, mentre que els alumnes oients podran assistir a les classes magistrals de franc.

L'escola també acollirà la conferència *Els Lieder de Victoria* (10 de desembre, a càrrec de Jorge Binaghi), el debat *La composició per a l'instrument vocal* (13 de desembre, amb la participació de Bernat Vivancos, Miquel Ortega i Alberto García Demestres) i el LIFE Concert #3, en el qual actuaran els alumnes participants a les masterclasses d'Ulrich Eisenlohr. Tant aquest concert com les conferències i debats seran gratuïtes. És possible aconseguir entrades per la resta dels *LIFE Concerts* fent una aportació de micromecenatge a través de [Verkami](#).

Programa LIFE Victoria - Barcelona:

[LIFE Concerts](#)

[LIFE Akademie](#)

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victoria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Black Metal ist Krieg

Performance i experiència musical a Barcelona

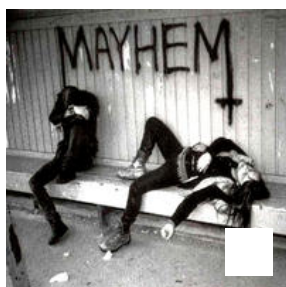
Helena Bogunyà
Etnomusicòloga i
professora de música

Posa't en contacte

Article

Altres publicacions

0

Transgressió i distorsió sonora, introspecció, estètica extrema i anticristianisme. Aquestes són algunes de les característiques més rellevants d'un gènere musical que, a través de la seva posada en escena, articula un entramat d'experiències viscudes per l'audiència. Ens referim al *black metal*, un subgènere *underground* del *heavy metal* nascut aproximadament a mitjans dels anys vuitanta, i que es consolida una dècada més tard a Noruega.

Com a música extrema [1] podem afirmar que tots els elements que la conformen i la defineixen queden en bona part explícits i fins i tot es potencien en els directes; és a dir, en els concerts o *performances*. Tot i això, la majoria dels seus seguidors assegura que la seva experiència acostuma a ser més intensa de manera individual, en privat. Per tant,

encara que el context del concert ofereix una experiència multi sensorial i col·lectiva, [2] hi ha una preferència per l'escolta individual. D'alguna manera, hi ha una estreta relació entre el caràcter introspectiu i individualista del gènere i la preferència de l'escolta privada versus la col·lectiva.

Multi ideologia i radicalitat sonora

El *black metal* busca un marc sonor brut i distorsionat per tal d'expressar les seves conviccions ideològiques. Una d'aquestes és el satanisme, molt sovint contemplat com a crítica al cristianisme i que també se sol utilitzar com a recurs provocador, tant en l'àmbit discursiu com en l'estètic. Del satanisme es deriven altres conceptes com la misantropia i l'elitisme, els quals responen al menyspreu per la debilitat dels éssers humans i al descontentament del món actual. Aquest posicionament anticristià inclou un afany de tornar al passat motivat per l'anhel de recuperar les tradicions paganes. I d'aquest interès o obsessió del passat també se'n deriva puntualment un component proper o directament vinculat al nazisme.

Per tal d'expressar musicalment aquestes conviccions ideològiques, des dels seus inicis aquest gènere ha buscat la distorsió sonora a través d'una mala i intencionada producció musical. Independentment d'això, el *black metal* utilitza tempos molt ràpids, gairebé frenètics, com ara la tècnica del *blast beat* [3] de manera contínua. Pel que fa les veus, són antimelòdiques i apareixen en forma de crits. Caldria ressaltar que, a diferència d'altres estils dins el *metal*, el *black* no acostuma a tenir cap instrument solista o jeràrquic, de manera que es crea una massa sonora densa en què tots els instruments tenen la mateixa importància.

La performance del black metal

Entenent la performance com a procés i no com a producte, [4] Schechner esmenta que els processos de *performance* tenen similituds amb els processos rituals perquè en ells es troben comportaments doblement actuats que són produïts a través d'interaccions que es mouen entre el ritual i el joc. Les *performances*, de la mateixa manera que els rituals, creen una segona realitat i això genera transformacions tant en els intèrprets com en l'audiència de manera temporal. Transformacions en què els diferents agents socials assumeixen diferents rols. Com a procés ritual, el concert té diverses etapes a través d'un clima comunitari. Des de l'inici del concert fins al final es produeix un procés de creixement gradual cap a un clímax que va de menys a més.

Coincidint amb això, la *performance* del *black metal* té un destacat component teatral que s'evidencia en l'actitud i l'estètica dels músics. Hi ha una sobreactuació a través dels recursos comunicatius dels músics com ara la corporalitat (moviments bruscos del cap i el cos), la indumentària (roba negra, cinturons de bales o braçalets de pinxos), el maquillatge (cara pintada de blanc i els ulls i els llavis de negre) i els elements decoratius de l'escenari (la il·luminació, la boira, creus invertides, caps de porc, sang, foc, etc).

Rols socials

A diferència d'altres subestils musicals dins del *metal* (en què hi ha una interacció i participació més evident entre els intèrprets i l'audiència), tant les característiques sonores com la concepció ideològica del *black metal* fan que les interaccions del públic siguin més reduïdes. Atès que cada persona pot tenir un rol diferent davant el mateix fenomen sonor, podríem dir que no existeix un prototip d'audiència en el *black*. A més, la participació també anirà en funció del grau d'implicació que es tingui amb el grup. També és important senyalar que la distinció entre els *fans* i el públic general produeix dos tipus d'audiència que, a part de presentar comportaments diferents, difereixen en la manera en què experimenten el concert.

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

L'audiència fent *headbanging*

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

A banda d'això, en els concerts de *black* es donen una sèrie de convencions, tant en els músics com en les audiències relacionades amb el tipus de comportament, la manera d'assistir als concerts o la indumentària. Malgrat que els intèrprets i l'audiència formen part d'un tot, l'escenari marca una clara separació física. En els concerts de *black* aquesta separació encara és més difícil de trencar, a causa de la distància que habitualment es crea entre els intèrprets i l'audiència.

Entre els diferents rols dels músics destaca, en alguns casos, el de personatge liminar, produït per l'ambigüitat de la seva estètica. La imatge que presenten els músics en directe sovint simula quelcom sobrenatural que qüestiona i s'allunya de la condició humana dels intèrprets. Alguns grups utilitzen l'ostentació del cos a través de l'automutilació. També l'anonimat dels músics o l'ús de pseudònims formen part dels atributs del concepte de liminaritat.

La imprecisió de les paraules

Un dels problemes que sorgeix a l'hora de descriure una experiència musical és la dificultat d'explicar-la amb paraules. Al llarg de les entrevistes realitzades amb els seguidors de l'escena del *black metal* a Barcelona, [5] el públic utilitzava un determinat llenguatge figurat [6] per tal d'explicar les seves experiències. Aquest tipus de llenguatge figurat s'utilitza per intentar descriure percepcions, sensacions i emocions generades pels oients davant el fenomen musical. Paraules com "ambient", "màgia" "atmosfera" o "flipar" apareixen constantment quan es tracta de verbalitzar l'experiència musical i fan referència a moments irrepetibles.

No obstant això, i abans d'explicar les emocions viscudes dels concerts, els informants sempre comencen narrar la seva experiència fent una descripció general del concert i valorant-lo quantitativament i qualitativament. En molts casos es produeix una forta resistència a l'hora de parlar d'emocions i sentiments, però no només per la dificultat que suposa verbalitzar-los, sinó pel fet que el gènere té unes fortes conviccions de duresa i introspecció.

Les experiències de l'audiència

Com hem dit anteriorment, l'experiència de l'espectador varia molt en funció de la seva implicació amb el grup. És per això que bona part dels seguidors del *black* conceben els concerts com a esdeveniments especials. Mentre l'audiència ordinària adopta un rol específic i puntual segons les convencions de la *performance* que acaba quan finalitza el concert, el rol dels fans esdevé més seriós i durador. Es tracta d'un procés, com si es tractés d'un ritual amb requeriments: comprar l'entrada, escoltar els cd's, la creació d'expectatives, el desplaçament fins al concert, etc.

És per això que molts entrevistats expliquen els concerts en termes d'experiències religioses o espirituals. Fins i tot alguns autors [7] parlen dels concerts de metal com una pràctica d'afirmació positiva i de catarsi psicològica o com un tipus de ritual de maduresa o virilitat carregat de sensacions i proves físiques. Sigui com sigui, bona part del públic no concep els concerts com a simple entreteniment, sinó com una cosa més seriosa i espiritual. De fet, alguns informants asseguren que durant els concerts estan de cos present però en realitat no hi són mentalment; alguns afirmen que queden extasiats o com en *stand by*.

D'altra banda, el concert de *black metal* també fomenta una forma d'escapisme. La insatisfacció vers la societat contemporània i la religió, juntament amb el misticisme que es desprèn d'aquest gènere, permet als seus seguidors evadir-se de les seves circumstàncies del dia dia. Però aquest escapisme no és només una activitat purament mental, sinó també física, ja que a través del moviment corporal originat per la contundència rítmica de la música l'evasió es potencia.

Estètica dels músics de *black metal* (grup Marduk)

Bibliografia

- ARNETT, Jeffrey. *Metalheads: Heavy Metal Music and Adolescent Alienation*. Westview Press, 1996.
- BOGUNYÀ, Helena. *Black Metal ist Krieg. Performance i experiència musical a Barcelona*. Projecte final de carrera. Escola Superior de Música de Catalunya, 2012.
- CASTILLO, Stephen. "El lenguaje corporal y sus mensajes simbólicos: Identidad, resistencia e ideología subcultural del black metal". *Revista Fuentes Humanísticas*, núm. 34, p. 43-57, 2005.
- CAVICCHI, Daniel. *Tramps like us: Music and Meaning among Springsteen Fans*. New York Oxford. Oxford University Press, 1998.
- CRUCES, Francisco. "Con mucha marcha: el concierto pop-rock como contexto de participación". *TRANS-Revista Transcultural de Música*, 4 (article 2), 1999.
- FINNEGAN, Ruth. "Música y participación". *TRANS-Revista Transcultural de Música*, 7 (article 3), 2003.
- SCHECHNER, Richard. *Performance Studies: An Introduction*. Londres y Nueva York: Routledge, 2002.
- SYLVAN, Robin. *Traces of the Spirit: the religious dimensions of popular music*. NYU Press, 2002.
- WEINSTEIN, Deena. *Heavy metal: the music and its culture*. Da Capo Press, 2000.

[1] Terminologia que identifica els diferents subestils de metal que es caracteritzen pel seu grau d'agressivitat i contundència musical.

[2] WEINSTEIN, D. (2002), pàg. 216

[3] Ritme que fa la bateria en molts dels subgèneres del metal extrem i que es caracteritza per la seva rapidesa.

[4] L'autor proposa analitzar les performances com a processos en els quals els agents socials desenvolupen accions en seqüències de temps i espai. SCHECHNER, R. (2002), pàg. 221

[5] Treball de camp realitzat a l'Esmuc com a projecte final d' Etnomusicologia.

[6] Teòricament anomenat *comunicació crítica*. Veure el treball de Isenberg (1954) i Lehrer (1982).

[7] Robin Sylvan. *Traces of the Spirit 2002*. Veure el treball de Arnett (1993) i Sylvan (2002).

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Fins a quin punt la música celta és celta

1) De gals, gàlates i gal·lecis

Rolf Bäcker
Professor de fonètica
alemanya i de
musicologia a l'Esmuc

Posa't en contacte

La música té la paraula

Altres publicacions

0

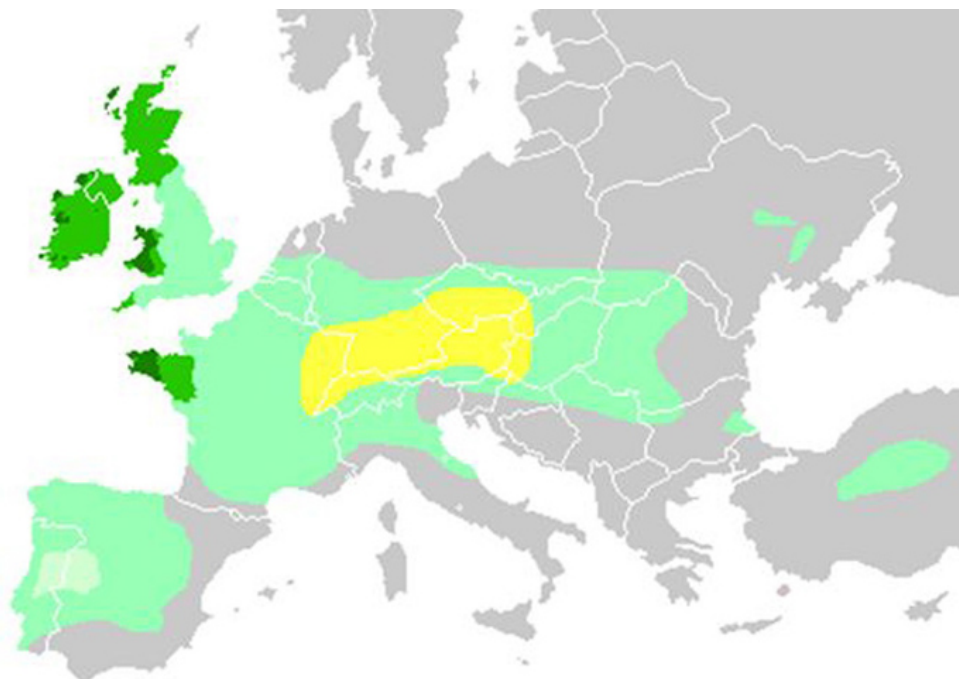

Gravat de 1733 fet a partir d'un detall de *Southwark Fair*, de W. Hogarth.

Qui no coneix la imatge d'un *piper* escocès, estant sol al mig de la boira de les *highlands*, entonant *Amazing Grace*? Qui no ha assistit en algun moment a una *session* en un pub irlandès, movent els peus al ritme de *jigs*, *reels*, *hornpipes* i *slow airs*? O ha rematat un viatge a la Bretanya francesa ballant en una *fest-noz* al so de la bombardarda? I qui no pensaria, preferentment amb una mirada radiant, en les nacions celtes, creadores d'aquestes músiques modals que ens evoquen temps llunyans i costes rocoses de l'Atlàntic nord?

Evidentment, la música celta està establerta com a gènere musical en tot el món, les seccions corresponents a les botigues de música en donen un testimoni viu; que molta d'aquesta música té implicacions identitàries i/o polítiques més o menys obertes tampoc es pot considerar un fet desconegut. Però qui eren i són aquests "celtes" que semblen definir-se, més enllà de totes les diferències, per la seva música i per un instrument que pot considerar-se emblemàtic per la música celta: la cornamusa?

Si ens atenem a allò que ens ofereixen les ciències, hi ha dos paradigmes d'"allò celta": el primer prové de l'arqueologia i es refereix a una cultura de la qual trobem les primeres manifestacions a Hallstatt (Àustria) i La Tène (Suïssa). Cronològicament parlant, ens queden molt lluny (la de Hallstatt comença entre 800 i 750 a. C., i la de La Tène li segueix a partir del 480. a. C. i fins poc abans del canvi d'era. En general, la majoria d'aquestes cultures celtes desapareixeran fusionant-se amb d'altres, mentre que una minoria dona lloc, poc a poc, a partir dels inicis de l'Edat Mitjana, a les sis nacions celtes de què parlem més endavant), i geogràficament arriben a abarcar una regió molt extensa, des de la Galàcia a l'est (Anatòlia) fins *Éire* (Irlanda) a l'oest; des de la Península Ibèrica al sud fins *Alba* (Escòcia) al nord.

- Territori central Hallstatt, en el segle sisè a. C.
- Màxima expansió celta, en el segle tercer a. C.
- Area Lusitana d'Ibèria, on la presència celta és incerta.
- Les sis "nacions celtes" que van conservar les llengües celtes a l'edat moderna.
- Àrees on les llengües celtes tenen presència actualment.

D'aquestes cultures documentades arqueològicament i històrica, moltes conserven encara autodenominacions que indiquen una procedència comuna: així, la consonant velar oclusiva inicial ens permet posar en un sol grup gaèlic (*gàidhlig* en escocès, *gaeilge* en irlandès), *Gal·lia* (el nom romà de França que fins avui serveix com a font

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

d'imatges, des dels cigarrets *Gauloises* fins Astèrix...). Galiza (< GALLAETIA), els gàlates (insospitats destinataris celtes d'una carta de Pau de Tars) i, per descomptat, la paraula "celtes" ella mateixa. No ens deixem confondre per la pronunciació tardolatina: tant en llatí clàssic (*CELTAE*) com el grec (*κέλται*) s'utilitza l'oclusiva velar, i la conserven també, entre d'altres, les llengües germàniques (al. *Kelten* i angl. *celts* /kɛɪts/; així podem distingir "celtic" /'kɛɪtɪk/ 'celta' de "celtic" /'sɛɪtɪk/, 'club de futbol de Glasgow'...)[1].

Ara bé, què se sap de la música d'aquestes cultures celtes? En general, poc. Les fonts escrites –ja de per sí escasses– provenen d'autors grecs i romans, degut a la tradicional hostilitat de les cultures celtes envers l'escriptura, i contenen només algun esment d'un instrument i poca cosa més; les representacions iconogràfiques escassegen encara més. Els únics escrits amb més informacions pertanyen ja a èpoques posteriors, quan, ben avançat en el camí cap a les nacions celtes modernes, monjos en la majoria irlandesos emprenen una àmplia activitat literària en la qual conflueixen les tradicions paganes amb el cristianisme. Més enllà d'aspectes socials i espirituals, fins i tot aquí les informacions concretes sobre pràctiques musicals no abunden pas; el tema potser més tractat és el dels instruments musicals, on l'harpa (irlandès antic *crot* o *cruit*, relacionat amb gal·lès *crwth*) manté un clar protagonisme.

Sembla difícil, amb aquesta situació documental, establir una relació històrica entre la música dels celtes tal com els entenen els arqueòlegs i la "música celta" actual, i precisament on s'entreveuen més possibilitats de construir una línia històrica, en el cas d'Irlanda, per exemple, s'ofereix un altre paradigma molt més prometedori: el lingüístic...

[1] La paraula "Gal·les" (angl. *Wales*) i els seus derivats no figuren aquí, atesa la seva procedència germànica que la relaciona amb, per exemple, al. *welsh* 'italià', 'de llengua romànica', etc. i que fa referència a l'alteritat des de la perspectiva germànica; l'autodenominació *Cymru* és etimològicament diferent.

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Manel Ribera

“Durant el meu aprenentatge a l'Esmuc creia, i crec encara, que tot és possible”

Posa't en contacte

L'entrevista

Altres publicacions

0

Manel Ribera és des d'aquest curs professor del departament de Teoria, Direcció i Composició. A més de tenir una trajectòria reconeguda internacionalment amb premis, concursos i l'estrenes a càrrec orquestres de renom, Ribera és graduat de la primera promoció de l'Esmuc i forma part d'una pedrera de talent que s'està estenent pel terreny professional de la música. En la seva nova etapa, torna a l'escola per col·laborar en la formació de nous alumnes. Podem dir que retorna a la societat part del que ha rebut, amb saviesa i humilitat.

Com van ser els seus inicis en la música? Per què va decidir estudiar Composició?

Vaig començar a estudiar música als tres anys de la mà de Josep Padró, i recordo que ja des dels quatre anys inventava cançons i òperes, imitant àries i recitatius. Vaig tenir una bona professora de violí, la Dolors Cases, que es dedicava molt a tots els seus estudiants. Trobo que als graus elemental i mitjà hi ha una mancança en l'àmbit de la composició. Ningú no t'ensenya a compondre des de petit. Això, però, té l'avantatge que si una persona és curiosa, té imaginació i passió, segurament desenvoluparà el seu interès per la composició, i probablement ho faci de forma més personal. Després d'estudiar violí amb Corrado Bolsi i Sergio Prieto, vaig començar a tocar amb orquestres i grups de cambra. Des de ben petit ja podia captar l'harmonia i la forma, i potser per això vaig descobrir *La Mer*, de Debussy, i els quartets de Bartòk als dotze anys. Va ser tot un repte per a mi, reconèixer timbres, notes, escales i tota la resta. Per aquesta raó vaig començar a tocar música actual i, paral·lelament, a escriure'n. Una lesió em va deixar sense poder tocar el violí durant 15 anys, la qual cosa em va predisposar encara més a compondre, ja que anteriorment els compromisos com a intèrpret no m'ho havien permès.

Què ha après dels seus professors, de tot el procés formatiu fins arribar a l'actualitat?

He tingut uns professors de composició que m'han fet buscar qui sóc, per després poder ser encara més jo mateix. Helmut Lachenmann em va ensenyar per mitjà de la contradicció i, amb molts recursos i idees, em va endinsar en el món del timbre. Manuel Hidalgo em va ensenyar a ser crític, especialment amb mi mateix, per adonar-me d'allò que funciona i d'allò que no. Walter Zimmermann em va mostrar un tipus de música on la natura, la ideologia i la tradició poden establir un diàleg amb l'individu.

Va obtenir una beca per estudiar a Alemanya. Com és l'experiència de residir a Darmstadt, Stuttgart i a l'Schloss Solitude?

Potser costa relacionar-se amb els alemanys, però les possibilitats d'aprendre, sobretot quan ja estàs professionalitzat, són molt més grans que a Catalunya o Espanya. Allà hi ha grans músics, grans orquestres, i molts encàrrecs. I tot funciona. A més, sempre et tracten molt bé.

Quin paper creu que ocupa l'Esmuc en l'àmbit dels estudis superiors musicals a Europa? O quin camí o projecció té?

En l'àmbit de la composició, penso que ha agafat molta projecció, ja que molts compositors de la meua generació estan fent coses importants per tot el món, el boca-orella i la feina ben feta acaben calant. De l'escola han sortit compositors amb motivacions diverses, que escriuen músiques molt diferents. Dins l'Esmuc es respira una llibertat molt positiva, cosa que no succeeix en bona part de centres europeus; hi ha molt de respecte entre les diverses maneres d'entendre la composició, i també entre els compositors que imparteixen les classes.

Graduat a la primera promoció de l'Esmuc i ara professor al mateix centre. Això és com tornar a casa, a la seva escola. Quines sensacions passen pel seu cap?

És estrany, però també molt positiu. M'ho passo molt bé fent les classes. De vegades, quan sóc a l'escola parlo amb coneguts i no els dic que sóc professor. Em fa gràcia, perquè molts es pensen que encara sóc alumne...

Com recorda els seus anys de formació a l'Escola?

Com uns anys d'aprenentatge en què creia, i crec encara, que tot és possible, que es pot adquirir un mestratge tècnic i una personalitat en la música. Tot és possible, a l'Esmuc.

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Què diria als nous estudiants, i als de Composició, en particular?

Que assisteixin a tots els seminaris, que intentin demanar ajuda a tots els professors, que s'impregnin de totes les assignatures i de tots els àmbits, que s'organitzin per fer concerts, que treballin conjuntament amb els intèrprets, i que siguin sincers; que es diguin tot el que creuen, personalment, de la música, de l'un i de l'altre, sempre amb ànims d'ajudar.

Fa un any va guanyar un concurs de l'SWR amb *Two footnotes*, amb l'encàrrec d'escriure una obra d'estrena. Com ha estat l'experiència?

L'any passat l'SWR va tocar *Two footnotes* i aquest any *Como siguiendo mariposas*, que era l'encàrrec. L'experiència ha estat molt positiva. He estat acompanyat d'una orquestra de grans músics i amb un molt bon director, Lucas Vis. Als músics els va agradar el fet d'haver "inventat" el *rulato*, un cop d'arc que no existia, i també que l'obra estigués pensada per ser tocada, partint de les característiques de l'instrument, aprofitant la seva ergonomia.

De la seva etapa professional, quin són els moments més dolços i els menys positius?

Estudiar amb Helmut Lachenmann em va fer estar en un núvol i adonar-me que jo realment podia escriure música i fer carrera, fos o no reconeguda. No he viscut moments desagradables en relació a la meua música. Des de fa uns anys, torno a tenir molts encàrrecs, viatjo i estic molt content perquè no sempre ha estat així. Guanyar concursos és una alegria; que t'encarreguin obres també, però amb el temps t'adones que això no és l'essencial per escriure, tot i que el millor per la butxaca i per tenir temps és que d'encàrrecs no en faltin...

Què vol transmetre a *Como siguiendo mariposas*, l'obra recentment estrenada?

La poètica de captar el moment en què un és un mateix i es descobreix feiç fent el que vol. En general, busco el que tenia en la infantesa i en l'adolescència: jugar, passar-m'ho bé, aprendre coses i no avorrir-me amb el que faig. I, per tant, no avorrir les persones que escolten les meves composicions.

Acaba de publicar *El món d'Ulisses*. Què podem trobar en aquest treball?

Totes les meves obres –les que no he cremat...– fins al 2008. Crec que hi ha humor, gestualitat i un intent que cada nota i cada so tinguin un sentit i un interès tant vertical com horitzontal.

I el procés creatiu...? Ha d'esperar la musa, o fer feina?

Necessito crear un ambient, una bombolla on jo pugui permetre'm no fer res i estar a gust sense haver de pensar en res. Llavors surt.

Si no hagués estudiat música, quina altra cosa hauria volgut ser?

Filòsof, o escriptor.

Quina música escolta a casa?

Escolto música depenent del que necessito. Hi ha compositors que em consolen, Beethoven especialment. Mahler em remou massa; no puc, i sovint l'he de parar. C.P.H.E Bach era un *catxondo* i això m'encanta, sent fill de qui era.

Quins nous projectes té entre mans?

Ara mateix estic escrivint una obra per a viola i piano per a Yuval Gotlibovich i Eduardo Fernández. Després he d'escriure una obra per a orquestra i un quartet de guitarres. A part, he creat una guitarra basada en la sèrie d'harmònics i una guitarra d'1/4 de tons. M'agradaria crear més instruments per poder fer una petita orquestra. I, per suposat, m'agradaria escriure, com a mínim, una obra per aquests instruments quan tingui temps!

I, per últim, què és la música per a vostè?

És una pregunta molt complicada. És un canal on la imaginació pot brollar amb facilitat i on saps el que dius..., i a la vegada no ho saps. També passa això escoltant música d'altres creadors. El que tinc clar és que és l'art que més pot afectar els sentiments, els pensaments i la voluntat de l'esser humà, així com l'esperit, si és que mai arribem a saber què és.

www.manelribera.com

Comentaris (0)

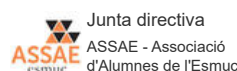
+ Afegir un comentari

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Seguim en lluita

Relleu a la junta directiva de l'ASSAE

Posa't en contacte

Zona ASSAE

Altres publicacions

0

L'Associació d'Alumnes de l'Esmuc ha celebrat, aquest inici de curs 2013-14, un procés electoral per renovar la seva junta directiva. Es van presentar sis candidatures, que van sortir escollides amb el següent resultat:

- Maria Lamata: 84 vots
- Daniel López: 82 vots
- Laura Lacueva: 81 vots
- Robert Garrigós: 80 vots
- Antoni Martínez: 54 vots
- Vernau Mier: 29 vots

Aquestes sis persones, doncs, hem constituït la junta amb els següents càrrecs:

- Presidenta, Maria Lamata

- Vicepresidenta, Laura Lacueva
- Secretari, Robert Garrigós
- Tresorer, Daniel López
- Vocals, Antoni Martínez i Vernau Mier

Aquests càrrecs s'hauran de ratificar en una propera Assemblea General Extraordinària dels socis de l'Assae, tal i com estipulen els seus estatuts. Mentrestant, però, la junta ja treballa en els seus objectius, que també es presentaran en Assemblea:

1. **Denunciar les retallades al pressupost de l'Esmuc.** Des que a finals del curs passat es van anunciar les enèsimes retallades al pressupost de l'Esmuc, els seus efectes es veuen reflectits en molts aspectes del funcionament de l'escola. No deixarem de denunciar aquesta situació tot treballant per invertir-la.
2. **Encoratjar la participació dels estudiants.** La nostra educació musical és un dret pel qual tenim l'obligació de vetllar. En la mesura que siguem conscients de la nostra responsabilitat i en participem tot l'alumnat, més fàcil serà la tasca i tindrem més temps i de més qualitat per dedicar al que hem vingut a fer a l'Esmuc: fer música.
3. **Vetllar per la gestió de l'escola.** La responsabilitat de la gestió de l'escola recau, en darrer terme, en l'equip directiu, però no defugirem la responsabilitat d'exigir la millora d'aquells aspectes de gestió que ens afecten directament.
4. **Fer escola.** L'escola som tots: professorat, personal d'administració i serveis i alumnat. També els alumnes, doncs, som responsables, en tant que principals beneficiaris, de les activitats extra acadèmiques de l'escola que complementen la nostra educació musical. És en aquest sentit que la junta de l'Assae promourà totes aquelles activitats que facin escola.

I com hem dit que ja estem treballant en tots aquests aspectes, no volem desapropiar aquesta ocasió per denunciar, de nou, la situació precària en què es troba l'Esmuc des del començament d'aquest curs. Les mobilitzacions dels alumnes de finals del curs passat s'han reprès amb força.

El dia 24 d'octubre, dia de vaga al sector d'ensenyament, els alumnes i professors vam anar a la plaça Sant Jaume de Barcelona a fer-hi unes classes obertes i després ens vam afegir a la manifestació general a la plaça Catalunya. I el mateix dia de l'acte d'inauguració del curs, el 29 d'octubre, els alumnes van organitzar un concert de marxes fúnebres a les portes de l'auditori, que va ser coberts per diversos mitjans de comunicació.

Vegeu el [reportatge de Barcelona TV sobre les mobilitzacions](#).

Malgrat les promeses de la direcció de l'escola que la qualitat de l'ensenyament a l'Esmuc no es veurà afectada per les retallades, els alumnes sabem i veiem cada dia com això ja està passant, i seguirem denunciant aquesta situació inadmissible en l'única escola superior d'ensenyaments musicals pública de Catalunya.

Més informació sobre les mobilitzacions dels alumnes al web [Esmuc en lluita](#) i al [web de l'Assae](#).

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 22, novembre 2013

Destacats

- A dues veus
- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article

- Una altra utilització de la música...

- LIFE Victòria - Barcelona

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 22, novembre 2013

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019